

G U E R Z

K

*Var sujet Yan Guilchin, Maharit Riou, e bried,
ha Susanna Riou, o nizez, demeure a Barros
Plouguiel, assassiné gant Yan ha Lauranç
Tregoat, deus ar memes parro.*

M'Ho ped a greis va c'halon, Jesus, Salver ar bed,
Da rêi din gouir sclêrijen da bosî va speret,
Évit m'ellin disclêria d'ar bobl en guirione
Ar maleur so aruet n'en deus get pell aboe.

En qichen Croas Kousy, evit henvel ar plaç,
E zeo aruet ar maleur, pehini a zo bras :
Yan Guilchin ha e bried en a zy zo lazet ;
Un nizez a voa gante, a bemzec vloas oajet.

Unan a c'houlon digor da gaout tan da fumi,
Yan Guilchin a dal an tan a deu da zigueri :
Allas ! én na vouie get, pa zigoras e zor,
En devoa-by digoret d'e vrassa adversour.

En compagnunes an de en deus goulennet digor,
Herves a zo aruet, e voa ar malfetour
Pehini en devoa dessiga dre e dol venjamant
Da laza an tri den-mâ en eur memes instant.

Evel ma tigor an nor d'e enennet bras,
Er scojont qer-maleurus ha mar eoe var ar plaç,
Sionas, ar paour Yan Guilchin d'an douar hep appel,
Ha sqêi a rejont aré, ma neus ranget mervel.

E bried, Maharit Riou, a dosteas deze,
Dre gomzou carantezus e c'houlennas oute

1949 242

Ur pennadic a amzer d'en em gouvertissa
Ous Jesus, hon Redemptor, qent mont eus ar bed-mâ.

Ma elje n'em gouvertissa eus a greis e c'halon
Ous Jesus, hor c'honductor, ha gouir Roue an Tron,
Hac ous ar Verc'hes Vari, Rouanes an Ælez,
Ma c'hantreo er joayou goude fin e buez.

Unan eus an tyrantet a lar d'an hini a scoe,
Na chomje get da zelaou ar seurt rêsoniou-se,
Pe e vanco an tol da ober, ha tud a dremenno,
A laqay hor c'hemeret, hac hor bomp ar maro.

Evel ma clêvas an tyrant ar den-mâ o prezeg,
He ziou vrec'h hac e venvec e scroches en deus savet:
Sqêy a ra qen maleurus varnei adreus he fenn,
Ma reuq coea d'an douar ous o zreid da vervel.

Cri a vije ar galon, ha cri ma na voelje,
A vije bet o clêvet ar buguel voa gante
O c'houlen abalamour da Bassion Doue,
Ous an tyrantet cruel humblamant he bue.

Goul a ra ous ar Verc'hes hac ous Doue pardon,
Hac ous an dud miserabl e e'houl compassion,
Respont a rejont dezi: beza po da vue
Qen onip bouap fin deus honmân e pezo a zele.

Homân co ar glac'har, comprenit, christenien,
E devoa ar buguel-mâ c'hoas o c'hortos mervel...
O velet laza an daou den o veuzi en o goad,
Hep ma contante furi an tyrantet ingrat.

Unan an dud miserabl en deus dei prononcet
Laret hac hi a anefoa qen ma vije scdet:
Ia, emei, m'ho heneo assur a dra certain;
Mes lezit va hne ganen, n'ho tiscuillin hiqen.

Evel ma clêvas an tyrant anezi o lavaret
Certain oc'h anvezân, en deus-hv bet scdet:
Terri ra ur vrec'h dezi, hep caout compassion,
Sellit furi an tyrant hac e oll ardisson.

Vel m'en deus-hi discaret e crog er forc'h hōuarn,
 E sqêy var he fenn treus-tre, qen e za d'an douar;
 An nep n antre en o mesq al lun var ar beure,
 O deus laret dirazòn e voa gouir qementse.

Goude coll o buez, c'hoas an tyrantet cruel
 Evit dont d'o massacri e crogjont er scabel,
 Da vriša o oll memprou, da ziguerrri o fenn:
 Emàn eo ar maleur incroyabl, christenien.

Cetu er memes instant an tri den-mâ lazet:
 Considerâpla maleur, hep rêson na sujet!
 N'ouffet qet disclêria brassoc'h crim na maleur,
 Èguet a zo àrruet er barros a Blouguiel.

Speret-Santel, deus an ên roit din sclêrijen
 Da zisclêria qent finissa dirac ar gristenien
 Piou a so qiriec d'an tri den hep sujet da vervel,
 Penos eo recompanset an tyrantet cruel.

Disclêriomp ar recompanç o deus an enemiet
 Demeus ar c'hrim detestabl o deus bet comettet,
 E laza, e vassacri tri den nep sujet na rêson,
 Receo a reont ar suplic'abeurs Doue'guirion.

Goerc'hes gloriüs Vari, Mam a gompassiön,
 Rouanes an oll Æles, roit din an ardisson
 Da henvel dirac ar bobl an daou den miserabl
 A zo bet cos d'ar maleur: Yan ha Lauranç Tregoañ.

Pemzêc dez int bet er guær goude grêt o dorset,
 Gonêt e voant gant Satan har e oll gonsortet,
 Hac a ro dê da gredi n'o dije nep scaudal
 Evit beza cometet ur c'hrim qen disleal.

An drizecyet a vis meus e zint bet qemeret,
 Ha cunduet d'ar prison eguis criminalet;
 Hac evel mac'h antrejont d'eo e voe presantet
 An armou maleurus-màn pere ameus hanvet.

Goulennet e voe oute hac int o anafoa;
 Hoc'h acqiesi teir guech na respontont netra.

4

Jesus-Christ, hon Mestr divin, cablus en o leqe,
Qen na ellent get prezeg a esep guirione.

Deiz marc'hat a Landreguer e zint bet partiet,
Conduet da Lannion eguis criminalet :
Hac o armou maleurus aroc d'eo pen-da-ben,
Ma crie an dud venjanç, o tonet da gompren.

Pa antrejoint er prison e voent interrojet :
Laret d'eo e vurmure o farros a enep ;
Cablus en em leqeent pa discoet diraze
An armou maleurus-màn e voant bet croç enne.

Condaonet voent da zouguen an daou venvec croel
Teir guech aben tri marc'hat d'ober an dro da guær,
O sonjal ober dezo en em gonvertissa,
Ha dont d'ansavi ar c'hrim e voant qiriec dezàn.

An aerouant furius a voa en o c'hichen,
Hac a ré d'eo da gredi e voant prest da vervel ;
En instant ha ma sonjent e vijent punisset,
Hac o tevel var ar c'hrim n'o dije droug abel.

A Lannion da Voengamp e zint bet conduet,
Garottet gant ur chaden cri ha digar meurbet ;
Ha deus an eil qær d'eben, bete fin o bue,
Evit henvel ar recompanç preparet evite.

An deirvet nos m'o devea en Goengamp da possi,
Ober a rejont concurr oa c'hout penos deserti :
Ma c'hallemp caout hon lanç, emeze, da dec'hel,
Ec'h astense hor bue, ne rancemp get c'hoas mervel.

Dre ur prenest e c'hejont en àvis deserti ;
Prest e voent appercevet, ha ma savas ar c'hri :
Ar jolier, an archerrien o deus o arrêtet,
Ha laqet en ur c'hachot, hac o daou houarnet.

A Voengamp da Sant-Briec e rancjont partia,
Elec'h m'o deus recevet o setanç diveza :
Unan ané so marvet, hac eguile so bet
Tri mis anter var e lere'h bep beza destrujet.

5

Abec ar c'hozecevet de deus a vis guengolo,
 Hervec a meus entetet, e zeo laqet d'ar m'ha
 Goerc'hes glorius Vari, hon gour avocades,
 Procurit dirac ho Mab evit ur pec'her qes.

Pa deuas deus ar prison da vonet da vervel,
 E voe goulennet outan gant e gondorrien.
 Qent ma vije delivret hac én disculje den :
 Netra n'en deus respontet, nemet plega e beun.

Pa voe eru var ar chaffot en e za ê savet ;
 Truezus bras ous an ên en deveus het sellet :
 Juntri a eure e zaouarn ha plega varneze,
 D'ar chaffot evit renta da Zouq e ene.

Jesus-Christ, me a c'houlen m'o devo rccompant
 Goude ober pinijen en ên rejouissanc ;
 Jesus, Salver adorabl, bezit truez oute,
 Ha placit-int, me ho ped, o femp en gloar an ên.

Esperi a ran o deus grêt calz deus a binijen :
 Jesus, consolit qement en deus goeil blaneden ;
 Me a reget m'o devo bet a greis va c'halon
 Digant Douc qent mervel ur gour gontrition.

Ha m'o devo bet ar graç d'en em humilia
 Demeus a greis o c'halon qent mont ous ar bed-màn,
 Ous Jesus-Christ, hon Zalver, ous hor vam ar Verc'hes ;
 Graç d'eo da veza en heat eus o zilvidiguez.

Selaouit, eos ha yaouanq, ha grit reflexion
 Var ar maleur-màn a dle antren en ho calon :
 En delivranc d'o ene leroamp un *De profundis* ;
 Ma plijo gant va Jesus beza oute truezus.

An nep a fell dezàn goat petra so qiriec
 D'ar maleur epouvantabl en Priel arruet,
 Abalamour d'eur pez douar a yê en ferm gante
 En deus grêt an dud maleurus dezi coll e bue.

Goulennomp digant Doue goude fin hor huc
 Ar c'hraç d'en em aravezout eu joaustet au ên,

6

Evit ma c'hellomp assambles meuli hor gouir Autrou,
Cana er gloat canticou caer ha meulodiu.

Assambles gant an oll Zent ha gant an oll Æle,
En henor d'hor c'honductor Jesus gouir Vab Doue,
Ha d'ar Verc'hes glorius, pini so deiz ha nos
Oc'h intercedi evidomp ebars er barados.

C A N T I C

EN HENOR

D'AN ITRON VARIA A VOUIR-SICOUR,

DEUS AR GUER A VOENGAMP.

Var ton nevez *Santez Anna ar Palud*.

DIVAR pennou va daoulin me e ya da c'houlen
Digant ar Speret-Santel deus an ên selêrigen
De gomposi ur C'hantic herves ma santimant,
En enor an Itron Varia Gouir-Sicour a Voengamp.

Me ho ped, pelerinet a bevar c'horn ar vro,
A Dreguer hac a Leon, a Voenet, a Guerneo,
Dent oll a greis ho calon da gaout ho Mam santel,
A receo ar pouvoariou a zaouarn hor Salver.

Ne zeus plac e Breis-Isel d'ar Verc'hes batisset
Hac a ve darempredet gant ar belerinet,
Evel an Itron Varia a Gouir-Sicour a Voengamp,
Ar brillanta stereden a so er firmamant.

Beza e deus ar pouvoar digant Salver ar bed
Da rei ar soulajamant d'an oll dud afflijet,
Oement en em'adreso dezi a vouir galon
E laqay fin d'o zourmant ha d'o affliction.